

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVIII.

СУБОТА 1. ЈАНУАРА 1900.

Број 1.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Београд, 30. децембра

Његово Величанство Краљ Александар отпутовао је дворским возом у Ниш данас пре подне у 11 час., у пратњи Г.Г. Министара, осим Г.Г. Министара правде и унутрашњих послова, који су јуче пре подне отпутовали. Његово Величанство Краља испратили су на станици: Његово Високопреосвештенство Г. Митрополит, Г.Г. ђенерали, Председник и чланови Државнога Савета, бивши аустро-угарски посланик Г. Ритер фон Шисл, даље Управник града Београда, виши чиновници и официри и многи грађани престонице. Његово Величанство Краљ дочекао је и испраћен са бурним: Живео!

„Срп. Новине“.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

2. Децембра 1899 г.

Председавао председник општине г. Антоније Пантовић. Присуствовали чланови суда г. г. Стеван Ивковић и Коста Симић; кметови: г. г. Јован Антонијевић, Михаило Ерковић и Коста Арсенијевић. Од одборника били: г. г. Мих. Штрбић, Ђ. Димитријевић, Мих. Јовановић, Ив. Ивковић, Стеван Јосифовић, Коста М. Ђурић, Васа Николић, Ј. Алкалај, К. П. Михаиловић, Мита Петровић, Д. Тадић, Млад. Николић, Трифун Ђорђевић, Милован Милековић, Михаило Миловановић, Стојан Пајкић, Јанаћ М. Јанковић,

Дамјан Стојковић, Голуб С. Јанић, М. Ј. Божић, К. Н. Лазаревић, А. Н. Крманоновић, Богоје Јовановић и Трајко Стојковић.

(свршетак)

3. Што су околности у којима моли-тељка живи сасвим друкчије и погодније од оних, у којима остали даваоци коморе живе јер на издржању или старању нема ни једног члана породице какав је случај код осталих даваоца коморе.

4. Што је занимање желитетке таково, да је осигурана од сваког могућег евентуалног случаја, да јој се имовно стање погорша и најзад,

5. што жалитељка не даје војника.

Према свему наведеном наводи жалитељке су по све неумесни и с тога јој жалбу као такovu треба одбацити.

XIII.

Председник извештава одбор, да је општ. правозаступник изјавио своје мишљење према одлуци одбора од 11. новембра тек. год. односно полагања заклетве процениоца општинског имања која се уступају у својину приватнима.

По прочитању поменуте одборске одлуке и по прочитању тога мишљења општ. правозаступника АБр 8661, — одбор је решио,

Усваја се у свему мишљење општинског правозаступника да процениоци општ.

имања, која се уступају у својину приватнима, пре приступања процени полагају у општ. суду заклетву, па ма да је који од процениоца и одборник.

Како процениоци имања регулационог фонда, које је решењем одбора од 28. октобра тек. год. ГБр 2781, уступљено А. Ђ. Биби овд. трг. нису положили заклетву у општинском суду сходно наређењу чл. 28 и 30 грађевинског закона за вар. Београд, то се поменуто решење одбора задржава од извршења и има сматрати и да не постоји, с тим, да се процена поменутог имања поново изврши сходно поменутом закону и тај предмет одбору на решење изнесе.

XIV.

На предлог суда ГБр. 3026, одбор је решио, одобрава се накнадни кредит у 440 дина. за набавку потребне количине угља за ову годину за грејање основних школа палилулског и дунавског краја.

Издатак овај, да се учини из позајмице од милион динара, пошто се за то изиште одобрење надлежне државне власти.

XV.

По прочитању молбе Новака Павловића, тежака из Умке којом тражи да ослободи плаћања

ТРГОВИНСКИ ЦЕНТРИ И ДРУМОВИ

по
СРПСКОЈ ЗЕМЉИ

НАПИСАО

КОСТА Н. КОСТИЋ

(НАСТАВАК)

За време Неманића Котор је уживао унутрашњу градску слободу, само је признавао врховну власт Неманића. Неманићи су пазили Котор, давали му трговинске повеље и привилегије и по нешто од земљишта.¹⁾ Котор је тада имао, на граници Дунава и Требиња своју градску територију. Старе границе Которске Цар Душан у Неродимљу 1351. г. утврди и још нешто од земље поклони својим верним Которанима.²⁾ Котор је задржао своју градску територију и у XV. в. Према уговору Деспота Ђурђа и Млетака од 11. Нов. 1426.

¹⁾ Mon. Serb. c. 149—152., 169., — Шаф. А. А. Ven. v. I. c. 44—47. — Non. Spect. v. II. c. 278—279.; v. III. c. 72.; v. XIII. c. 318.

²⁾ Mon. Spect. v. III. c. 84. Цар је Душан у својој повељи детаљно обележио границе которске територије. Много би места заузело исписивање граница по Царевој повељи.

г., которска је територија тада почињала „dal luogo dito Yas al saho rosso e a pruvo ala gi. di S. Trifon suso ala Cuppa fina ala scalla de Duboviza a Villina Yama a Ponesdol come se siegù per i saxi permi e per mezo de Drenoniz suso a Nusevaglava e a s. Sorzo e suso ala porto de Maistori e per Zima per tuta la mantagna.“¹⁾ Дакле, и у XV. в. которска градска територија била је као и за време Цара Душана.

На Которском тргу за време Неманића продавале се разне српске сировине. У XIV. в. Котор је био добра пијаца српских сировина. Жупан Санко, прекоревачки Дубровчане, вели им, да је продао у Котору жито по 10 пп. 1 товар и 200 овнова за 20 лук. а за таку цену не би могао продати у Дубровнику.²⁾ На которском тргу продавале су се и босанске и херцеговачке сировине. Када војвода Сандаљ забрани караванима да иду на которски трг, Которани замолише Млетке за посредништво и на заузимање Млетачког дужда Франческа Фоскарија Сандаљ у Благају 1. Нов. 1423. допусти караванима да могу ићи у Котор.³⁾ Српски су власи

¹⁾ Mon. Spect. v. XXI. c. 16. Границе су обележене према повељи Цара Душана.

²⁾ Mon. Serb. § 236. c. 247. (Писмо је из XIV. в.)

³⁾ Mon. Serb. § 289. c. 325—328.

најрадије долазили по со у Котор.¹⁾ Которска су солила била испод Котора у Љуштици.²⁾ Понајвише су которска солила снабдевала сољу оближње зетске и херцеговачке крајеве.³⁾ Котор је био и на гласу као трг чохе (сукна, свите). Г. Ч. Мијатовић узима да је Котор био понајвећи трг за свиту у српском приморју.⁴⁾ Которани 1446. г. 11 јулија замолише Млетке, да могу у своме граду подићи творнице сукна, не би ли тиме сузбили дубровачко сукно, које много штете млетачке и которске интересе; али им Млеци не учинише по молби.⁵⁾

Док је био под врховном српском влашћу, Котор је ковао свој новац. У споменцима се често спомињу которски динари, перпере и грошеви.⁶⁾ Било их је и добрих и хрђавих;⁷⁾ али изгледа, да је которски новац, у опште, био гори од дубровачког новца, јер Д. В. 9. Дец. 1400. г. донесе

¹⁾ Mon. Serb. § 233. c. 246. — Mon. Spect. v. III. c. 95.; v. XXII. c. 120.

²⁾ Mon. Spect. v. XXII. c. 228.; v. XXVIII. c. 220.

³⁾ Гласник к. XXXVIII. c. 91.

⁴⁾ Јб.

⁵⁾ Mon. Spect. v. XXI. c. 367—368.

⁶⁾ Пуцић, Спом. к. II. c. 50., 57., 64., 67., 69., — Споменик XI. c. 53., 58., 59., 65.

⁷⁾ Mon. Spect. v. XXVII. c. 181. Grossi de Cataro falsi et de ramo.

трошарине на извезено вино у тежини од 1283 литара, пошто је спроводницу изгубио, а о томе није известио дотичну трошаринску станицу, услед чега је Михаило Јовичић вин. трг. из чијег је подрума вино извезено, платио трошарину на то вино, а са истим задужио Новаковог газду Николу Ђ. Николића каф. са Умке, за чији је рачун поменуто количину вина Новак возио, па Никола сад тражи, да ту трошарину плати молилац пошто је његовом кривицом трошарина плаћена; и по прочитању извештаја Управе општинске трошарине АБр. 8627, — одбор је одлучио,

да се ова молба као неумесна одбаци.

XVI

На предлог Управе општинске трошарине АБр. 9102, — одбор је решио,

да се службеници Вајфертове и Бајлонове пиваре, ослободе плаћања општ. трошарине на оно пиво које од својих господара Ђорђа Вајферта и Игњата Бајлони и Синова, добијају као поклон и носе својим кућама, а да Управа трошаринска пази да се под видом тога не дешавају кријумчарења.

РЕДОВНИ САСТАНАК

16. Децембра 1899 г.

Председавао председник општине г. Антоније Пантовић. Присутвао члан суда г. Коста Симић. Од одборника били: А. Н. Кремановић, Стојан Пајкић, Ђока Тошић, Ђ. Пантелић, К. П. Михаиловић, Мих. Јовановић, Дамњан Стојковић, Н. Петровић, Коста М. Ђурић, Мијаило Миловановић, Н. Спасић, М. Ј. Божић, Богоје Јовановић, Трифун Ђорђевић, Јанаћ М. Јанковић, Мита Петровић, Д. Тадић

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 2. децембра тек. год. и учињена је ова измена и допуна,

у решењу књ. бр. 695 на крају додају се речи: ово да важи само за наступајуће божићне празнике у овој години.

II

Председник извештава одбор, да је одборник ове општине Д-р Радмило Лазаревић, пуковник и начелник санитета у пензији, умро 15. ов. м. и сарањен 16. истог месеца уз велико саучешће овдашњег грађанства.

Одбор је примио к знању

одлуку, да два которска динара вреде 1 дубр. фолар.¹⁾

Котор је имао знамените трговинске и политичке везе са Дубровником. Још врло рано они су ступили у односе, јер је познат уговор мира од 20 јуна 1181. г.²⁾ Може се мислити да ово није био први уговор и да је тај уговор, можда, имао да утврди дотадање међусобне односе. За тим Дубровчани и Которани 26. дец. 1257. г. склопише трговински уговор, којим зајемчише слободу трговинских односа.³⁾ Особито је, пак, био знаменит трговин. уговор од 5. јуна 1279. г. По том уговору утврђено је било: Ако купац Которанин извезе какву робу из Дубровника, продавац Дубровчанин платиће на име царине 30 дин. млет. грошева. на 100 хпш. извезене робе. Изузимали се: поркет с царином 1 млет. грош на сваки комад поркета и ланено платно с царином 3 дин. млет. гр. на 100 лаката платна. Ако Которанин купи у Дубровнику какву робу од каква странца, то ће он (купац) платити утврђену царину. Ако је у овој прилици продавалац Млечанин, неће овај ништа платити. Ако Которанин жели да извезе какву робу у коју

ово саопштење председника општине одавши пок. последњу пошту, изговорив стојећи речи: Бог да му душу прости.

III

По прочитању акта управе вароши Београда и њених одељака АБр. 9224, 9226, 9260, 9268, 9305, 9358, 9416, 9417, 9418 и по прочитању акта иследног судије првостепеног суда за вар. Београд АБр. 9338, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — Одбор је изјавио,

да су му непознати: Спасоје Лукић, пекарски момак; Светозар Тасић, тргов. помоћник; Милорад Страхинић, трг. помоћник, Светислав Живковић, раденик, Тихомир Николић, каф.; Јованка Максимовић, бив. удова, сада удата Ђорђевић, Лазар Ризнић, контролор при топчидерској економији; да је доброга владања и доброг имовног стања: Алекса Дејановић, каф.; да су доброг владања, а сиротног имовног стања: Ђорђе С. Нешић, трг. и бив. председник нишке акционарске штедионице и Јаков Калмић, трг. помоћник; да је доброг владања и средњег имовног стања Бенцион Леви, мењач.

IV

Председник износи одбору на мишљење молбе Марка Стојановића, адв., Стане М. Паранос, удове и Симона Ландау, којима траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби СтБр. 3355, 3354 и 3348, — одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцима могу издати тражена уверења о породичном односу.

V

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 9157, 9256 и 9344, о држаним лицитацијама за издавање под закуп и то: општинског земљишта испод војног сењака; права наплате таксе за попашу на општинским утринама и општинског плаца у Сарајевској улици, — одбор је решио,

да се држе друге лицитације за издавање под закуп како ових општ. добара, тако и овога општинског права наплате таксе за попашу на општ. утринама.

страну земљу преко Дубровника, платиће царину као и сваки Дубровчанин. При извозу робља из Котора или Дубровника, Которанин ће у Дубровнику платити колико и сваки Дубровчанин и Дубровчанин у Котору колико и сваки Которанин.¹⁾

Из споменика види се да су Дубровчани у Средњем Веку много похађали Котор, особито док су били у пријатељским односима.²⁾ Дубровчани су у Котору имали многе своје дужнике³⁾ и колонију.⁴⁾

А и Которани су одлазили у Дубровник трговинским и занатским пословима.⁵⁾ Дубровчани су по неке Которане примали за своје суграђане.⁶⁾

Дубровачки су летописи забележили, да су се многе дубровачке племићке фамилије доселиле у Дубровник из Котора.⁷⁾

¹⁾ Јб. с. 120.

²⁾ Mon. Spect. v. X. с. 134.; v. XIII. с. 207.; v. XXIX. стр. 317.

³⁾ Mon. Spect. v. X. с. 98.; v. XIII. с. 301.

⁴⁾ Mon. Spect. v. XXVII. с. 286.

⁵⁾ Mon. Spect. v. X. 134. v. XIII. с. 366.; v. XXVII. с. 291. Которци су по допусти Малог Већа у допуштеној количини и цени много продавали у Дубровнику суво месо. Mon. Spect. v. X. с. 228. — Д. В. 18. окт. 1348. г. допусти једном Которанину да може у Дубровнику радити ковачки занат. Mon. Spect. v. XIII. 47.

⁶⁾ Mon. Spect. v. XIII. с. 312.; v. XXVIII. с. 55.; v. XXIX. стр. 234

⁷⁾ Види стр. 18.

VI

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 9292 о држаној лицитацији за издавање под закуп општинског земљишта „Стари Сењак“ и по прочитању понуде Јове С. Петковића, економом, АБр. 9359, којим тражи да му општина изда ово своје земљиште под трогодишњи закуп, рачунајући од 1. јануара 1900 г. по годишњу закупну цену од 200 дин. под прописаним погодбама, — одбор је решио,

да се држи друга лицитација за издавање под закуп овог општинског земљишта.

VII

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 9198, о држаној лицитацији за издавање под закуп два општ. месарска дућана и пиљарских места са тезгама у великој згради на Цветноме Тргу, — одбор је решио,

I. Да се општински месарски дућани у великој згради на Цветном Тргу, издаду под закуп за време од 1. јануара до првога новембра 1900 године под прописаним погодбама и то:

1. Месарски дућан под бр. 1) Димитрију Грујићу, месару, по месечну закупну цену од сто динара.

2. Месарски дућан под бр. 2) Сими К. Наумовићу, месару, по закупну месечну цену од сто динара.

II. Да се пиљарска места са тезгама у великој згради на Цветноме Тргу, издаду под закуп за време од првога јануара па до првога новембра 1900 год. под прописаним погодбама и то:

1. Пиљарско место са тезгом под бр. 1) Мијаилу Илићу, пиљару, по закупну месечну цену од двадесет и један и по динара;

3. Пиљарско место са тезгом под бр. 4) Станку Милошевићу пиљару, по закупну месечну цену од десет динара;

3. Пиљарско место са тезгом, под бр. 10) Ђорђу Петровићу, пиљару, по закупну месечну цену од седамнаест динара и десет пара дин.;

4. Пиљарско место за тезгом под бр. 11. Кости Ђорђевићу, пиљару, по месечну закупну цену од седамнаест динара, и

На Которском тргу виђали су се и Млечани и други Италијани.¹⁾ У Котору се у XIV. в. налазио млетачки консул који је штитио млетачке трговце у Српској Земљи.²⁾ Г. 1361. помиње се да трговци Пуљци долазе у Котор.³⁾ По которском статуту Анкоњани и Барани, као год и Млечани и Задарци у которској царинској тарифи уживали су извесне олакшице.⁴⁾

Котор није био толико богат и велики као Дубровник; али је он без сумње, захваљујући и своме географском положају био после Дубровника најзнатнијим трговинским центром на источној обали Јадранског мора. Котор је и у Средњем Веку као и за време Турака моћно конкурисао Дубровчанима. Због те трговинске конкуренције између Дубровчана и Млечана долазило је до честих конфликта па и до ратовања. Г. 1302., 1303., 1325 и 1337. Дубровчани забранише својим трговцима да одлазе у Котор.⁵⁾ У оном огорченом рату између Дубровника и Војислава Војновића од 1361—1362. г. уз Војислава беху Ко-

¹⁾ Mon. Spect. v. I. с. 384.; v. XXIX. с. 24., 42., 46., 181., 214.

²⁾ Mon. Spect. v. IV. с. 55., 103.

³⁾ Mon. Spect. v. XXVII. с. 149.

⁴⁾ Mon. Spect. v. XXI. с. 367.

⁵⁾ Mon. Spect. v. XIII. с. 318.; v. XXVIII. с. 162.; v. XXIX. с. 42., 46., 181—189.

¹⁾ Пуцић, Спомен. к. II. с. 173.

²⁾ Mon. Spect. v. I. с. 11.

³⁾ Јб. с. 89.

5. Пиљарско место са тезгом под бр. 47) Борђу Стојановићу, пиљару, по закупну месечну цену од двадесет и један динар.

III. Да се за издавање под закуп пиљарског места са тезгом под бр. 5. у великој згради на Цветном тргу држи ново лицитација.

VIII

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 9220 о држаној четвртој лицитацији за издавање под закуп општинског права наплате фијакерске таксе; и по прочитању понуде Димитрија Б. Грујића, трговца, АБр. 9569, којом тражи, да му општина изда то своје право под закуп за 1900 год. под прописаним погодбама, а по закупну годишњу цену од 1250 динара, — одбор је решио,

да се држи ужа лицитација између Борђа Стојиљковића, овд. фијакеристе, и Димитрија Б. Грујића, трговца, за издавање под закуп овога општинског права наплате фијакерске таксе.

IX

По прочитању извештаја економног одељења, АБр. 9447, о држаној лицитацији за издавање под закуп општинског права наплате таксе за вађење леда из река Саве и Дунава, — одбор је решио,

да се не држи друга лицитација за издавање под закуп овог општ. права, већ да се такса ова наплаћује као лањске године по 0-30 дин. од кола. Да суд извиди који су сопственици леденица напунили леденице а таксу ову нису платили, па да се иста од њих наплати и то по тридесет пара дин. од кола.

X

Председник извештава одбор, да је општински суд решењем својим од 15. децембра тек. год. АБр. 9477 одлучио, да цена лебу за другу половину месеца децембра тек. год. т. ј. од шеснаестог истог закључно буде иста, која је била и у првој половини месеца децембра тек. год. т. ј. двадесет и две паре дин. по килограму, а леб да се продаје по двадесет пара дин. у тежини од 910 грама.

По саслушању тога, — одбор је примио к знању

ово решење општинског суда о одређеној цени лебу.

XI

Председник извештава одбор, да је на дневном реду избор присутника при ислеђењима кривичних дела за 1900 год.

По саслушању овога и по прочитању списка кандидата, — одбор је решио,

да у 1900 години буду ова лица присутници при ислеђењима кривичних дела и то:

Васа Дучић, бакалин; Светозар Бешевић бакалин; Јордан Антоновић, кафеџија; Димитрије Наумовић, кафеџија; Петар Пандуровић, предузимач; Евгеније М. Чоловић, бакалин; Влајко С. Каленић, економ; Милорад Чупић, земљоделач; Борђе Х. Поттић, бакалин и кафеџија; Јеврем Марјановић, земљоделач; Благоје Милошевић, берберин; Михаило М. Борђевић, бакалин; Милан Миладиновић, ковач; Јосиф Здравковић, кафеџија; Живко Борђевић, кафеџија; Коста М. Марковић, бакалин; Нестор Ристић, рентијер; Петар Кандић, бакалин; Стеван Николић, кафеџија; Станоје Кузмановић, кафеџија; Борђе Стојиљковић, фијакерист; Јованче Ристић, рентијер; Светозар Адамовић, кафеџија; Аврам Тирић, рентијер; Михаило Јанковић, кафеџија; Борђе Павловић, берберин; Милун Цукавац, опанчар; Биљан Вуковић, каф.; Петар Пејић, бакалин; Нићифор Милиновић, продав. ужичких производа; Љуба Јоксимовић, књијар; Алекса Миловановић, кафеџија; Сава Деспотовић, кројач; Никола Кркић, кафеџија и бакалин; Милија Миливојевић, кафеџија; Мијаило Ц. Тодоровић, магација; Љубомир Гачанић, кафеџија код „Пролећа“; Павле Борђевић, берберин; Наум Ристић, кафеџија; Петар Танасковић, дуваница; Глиша Трајковић, кафеџија; Јосиф Матковић, гвожђар; Благоје Спасић, платнар; Стојан Александровић, кафеџија; Тодор Елаковић, кројач; Коста Јанковић, фабрикант бонбона; Радован Јевтовић, бакалин; Давид Пијаде, трговац; Раденко Драговић, трговац; Димитрије Најдановић, кафеџија;

Буја Ранковић, б. чиновник; Риста Паранос, приватије; Таса Неранџић, трговац; Димитрије Момировић, трговац; Јован Гргић, кафеџија; Петар Видовић, кафеџија; Павле Поновић, бакалин; Станимир Мирковић, трговац; Борђе Атанасијевић, кафеџија; Сава Филиповић, бакалин; Спаса Илић, кафеџија; Васа Лазаревић кафеџија; Сима Р. Миљковић, бакалин; Стеван Стојановић, бакалин; Светозар Барић, опанчар; Димитрије Поповић месар; Тодор Каменовић кафеџија; Филип Рељић пензионар; Светозар Николић, берберин; Светозар Милојевић, бакалин; Петар Ристић, бакалин; Коста Арсенијевић, бакалин; Глиша Х. Поповић, рентијер; Тихомир М. Стојиљковић, бакалин; Милован С. Јокић, бакалин; Борђе Кузмановић, кафеџија; Стојко Магденовић, пиљар; Алекса Станилић, месар; Јанко Гинић, кафеџија; Марко Колаковић ликерџија; Франц Штибнер, кафеџија; Богомир Брајер, столар; Борђе Лазић, бакалин; Мијаило Николић, кафеџија; Јевта Глигоријевић, кафеџија; Стојан Јанковић, кафеџија; Јован Мицковић, бакалин и кафеџија; Стеван Петровић, кафеџија; Милисав Т. Мишић, бакалин; Стојан Трајковић, приватије; Лука Милетић, механица; Никола Цветковић, берберин.

XII

Председник извештава одбор, да је према члану 55 зак. о устројству општина и општинских власти истекао рок службовања онима одборницима и њиховим заменицима, који су изабрани пре две године и да се имају на њихово место, као и на место оних, који су престали бити одборници, као и на место оних којима претпостављена власт није дозволила, да се дужности одборских заменика приме, изабрати нови одборници и њихови заменици.

По саслушању овога, — одбор је решио,

да се на дан тридесет првог децембра ове године обави општински збор за извршење избора потребног броја одборника и њихових заменика за општину београдску.

За чланове бирачког одбора одређују се одборници г.г. Стојан Пајкић и Миха-

торци. С тога су Дубровчани флотом блокирали Котор. Без допушта Д. Већа нико није пуштен унутра. Млетачки бродови могли су ући у которско пристаниште ако не носе хране, соли и оружја.¹⁾ Најзад некако дође до мира, али пријатељски односи између Дубровника и Котора нису били непрекидни. Которани 1371. г. потпомагаху Николу Алтомановића против Дубровника, па су му чак набављали оружја из Млетачке, Марке и Ломбардије, за што су се Дубровчани чак и папи пожалили.²⁾ Непријатељствовања нису престала ни 1379.³⁾

До изумрња Неманића Котор је био под врховном ерпском влашћу, па је после прешао под млетачку врховну власт. Али већ 1381. г. по Туринском Миру. Котор пређе под заштиту маџ. краља Људевита Великог.⁴⁾ После тога Которани 3 пута, 1396., 1404. и 1405. г.,⁵⁾ молише Млечане да их приме под своју заштиту желећи да се заштите од босанских краљева и Баошића;⁶⁾ али тек 1420 г. Млечићи им учи-

нише по молби.¹⁾ Млетачку је власт онда у Котору представљао кнез или ректор, који је са 3 суца управљао градом.²⁾ Крајем 1450. г. Котор задоби и свој царински статут (Statutum cateri de mercimoniis persolvendis). Царина при извозу чохе била је 10 кот. гр. за сваки комад чохе; 1 кот. гр. за комад поркета; за мрчарију и осталу робу 3% по вредности. Из града изнети или граду продавати нецарињену робу одређена је била велика царин. казна.³⁾

У XVI. в. Котор је био непрестано богат и знаменит трговачки град. Которска је трговина онда наносила штете и самој млетачкој трговини.⁴⁾ У Италију су Которани онда извозили кердован, који су прављали у своме граду, коње, коже, словенке, вуну, восак, хране и др.⁵⁾ У XVI. в. Котор је имао градску територију са 31 селом.⁶⁾ У которску територију спадали су

Пераст и Љуштице, где су се налазиле градске сланице.¹⁾ Которани се онда дељаху у племиће (које народ мрзаше),²⁾ грађане и прост народ („плеп“).³⁾ Градски је патрион био Св. Трифун, чији се лик налазио у градском грбу.⁴⁾ О градском празнику Св. Трифуну из Турске су долазили многи Срби, да су Млечићи, господари зазирали од те множине народа у Котору.⁵⁾

У XVII. в. Французи су радили код Млечана да у Котору поставе једног агента који би се старао о француској трговини и пошти.⁶⁾ У XVII. в. по М. Волицу, Которани иђаху дубље у Б. Полуострво или старим кучким пушем; у Подгорицу, Пећ, Планину, Црницу и т. д., а између тих места требаше им по 1 дан; или пак новим херцеговачким пушем; кроз Пјешивце, Дробњаке, у Бродарево, Сеницу, Н. Пазар и Приштину, докле им требаше 8 дана.⁷⁾

(Наставиће се).

¹⁾ Mon. Spect. v. XII. c. 302—307.

²⁾ Mon. Spect. v. XXI. c. 143.; v. XXII. c. 227. 11. Maja 1441. Млечи наређују кот. кнезу: „ut cum tribus indicibus Cathari debere ius reddere.“

³⁾ Mon. Spect. v. XXI. c. 378—368;

⁴⁾ Mon. Spect. v. VIII. c. 16—17,

⁵⁾ Jb. c. 247. Ђустин. J. trabichi sono principalmente cordovani, che si fantfo nella terra et si spodiscvno ... di schiavini, cerepellami et lane и т. д. — Mon. Spect. v. XI. c. 120. Ерицо и Боно 1559. Vivono... de mercantie de cuori pelami, biave, altre robbe.

⁶⁾ Mon. Spect. v. VI. c. 177. VIII. c. 50., 85.; v. XI. c. 68., 120.

¹⁾ Mon. Spect. v. XI. c. 10—11.

²⁾ Mon. Spect. v. VIII. c. 247.

³⁾ Theiner. Mon. Sl. Merid. t. II § 233. c. 219.

⁴⁾ Споменик XVII. c. 17.

⁵⁾ Mon. Spect. v. VI. 177.

⁶⁾ Barozzi et Berchet, Relazioni p. I. c. 40.

⁷⁾ Starine k. XII. c. 187.

¹⁾ Mon. Spect. v. XXVII. c. 11., 92., 95., 105., 130—131., 158., 171. 178., 171., 190. Неутралн беху Баоша и градови: Уцињ, Будва, Бар и Скадар.

²⁾ Mon. Spect. v. XXVIII. c. 123.

³⁾ Jb. c. 220.

⁴⁾ Mon. Spect. v. IV. c. 176—178.

⁵⁾ Mon. Spect. v. IV. c. 353., 355.; v. V. c. 48—49.; v. VI. c. 53—54.

⁶⁾ Hstrassen c. 72.

ило Миловановић, а њима за заменика за-
меник Борђе Тошић.

Да суд општински поступи даље по за-
кону за извршење овога избора.

XIII

Председник извештава одбор, да је одбор оп-
штински у седници својој од 11 новембра тек.
год. изабрао за поротника за вар. Београд за
1900 год. Николу Тасића, месара олд., ну да се је
суд општински известио да Тасић нема законом
прописане погодбе за поротника, па стога пред-
лаже одбору, да на место Тасића избере другог
поротника.

По саслушању тога одбор је решио,

да Софроније Јовановић, инсталатер,
буде поротник за вар. Београд за 1900
год. на место раније изабратог поротника
Николе Тасића, који нема законом пред-
виђене погодбе за поротника.

XIV

На предлог суда ГБр. 3087. одбор је решио,
одобрава се накнадни кредит у две
хиљаде динара за исплату више израђеног
посла на оправкама школских зграда, по-
што буџетом предвиђена сума на то за
толико не достиже.

Овај издатак да се учини из редовних
прихода општинских и покаже у рачуну
као издатак ван буџета у овој 1899 го-
дини.

XV

Председник износи одбору на решење молбе
и то: друштва за потпомагање и васпитање си-
ротне и напуштене деце; команде пешадиске
подофицирске школе; VII пука Краља Алек-
сандра I-ог; Витомира Радојевића, старешине тро-
шаринске линије и управе ђачке трпезе, којима
граже, да се ослободе плаћања општинске тро-
шарине.

По прочитању тих молби и извештаја управе
општинске трошарине АБр. 9191, 9435, 9165,
9365 и 9330, — одбор је решио,

да се друштво за потпомагање и вас-
питање сиротне и напуштене деце осло-
боди плаћања општинске трошарине на
три угојена брва, које ће заклати за ис-
храну својих питомаца; да се команда пешад.
подофицирске школе ослободи плаћања оп-
штинске трошарине на две хиљаде четири
стотине килограма пасуља и хиљаду пет сто-
тина килограма кромпира, које је артикле ку-
пила од управе топчидерске економије за
исхрану својих питомаца, ако о томе под-
несе доказе; да се VII пук Краља Алек-
сандра I ослободи плаћања општинске тро-
шарине на осам до десет хиљада кило-
грама кромпира, колико је купио ван
трошаринског реона од сељака за исхрану
својих војника, ако поднесе доказе, да је
купљени кромпир примљен од комисије за
исхрану војника тога пука; да се Вито-
мир II. Радојевић, старешина смедеревске
трошаринске линије, ослободи плаћања општ.
трошарине на једно свињче од шездесет
пет килограма бруто тежине, које хоће да
закоље за своју потребу; и да се молба
управе ђачке трпезе којом тражи да се
ослободи трошарине на све животне на-
мирнице, које набавља за своју потребу,
одбаца као неумесна.

XVI

На предлог председника општине одбор је
одлучио,

да управа општинске трошарине про-
учи питање: како би се поступало при
тражењу појединих лица и друштава, да
се ослободе плаћања општинске троша-
рине и поднесе суду о томе свој извештај,
који да се стави на дневни ред, а до краја
ове године да се ради по досадањој прак-
тици.

(Свршиће се)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Краљев посланик. — Превисоким ука-
зом Његовог Величанства Краља од 28.
децембра тек. год. постављен је за Кра-
љевог посланика на Народној Скупштини,
за периоду 1897., 1898., 1899. и 1900. го-
дине, Председник општине београдске г.
Антоније Пантовић.

Отпутовао. — Председник општине г.
А. Пантовић, отпутовао је 31. т. м. у Ниш.

Заступник председника. — За време
док се председник општине г. А. Панто-
вић буде бавио у Нишу на скупштини,
заступаће га у дужности председника оп-
штине београдске, г. Стева Ивковић, члан
Суда.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Г. Д-р Хајнрих Киш, професор уни-
верзитета у Прагу, изволео је послати
председнику Министарског Савета, Мини-
стру иностраних дела г. Др. Владану Ђор-
ђевићу 200 динара у злату, да се разда
сиротињи у Београду за нову годину.

Господин Министар Председник из-
волео је преко председника општине бео-
градске, г. Антонија Пантовића предати
општинском суду означену суму, да суд
изврши жељу племенитог дародавца.

Суд општине београдске поред тога
што је председник општине г. Пантовић
директно изјавио захвалност г. Кишу и
овим у име београдске сиротиње изјављује
најтоплију захвалност племенитом даро-
давцу.

Од суда општине београдске 29. де-
цембра 1899 год. у Београду ББр. 5866.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

У канцеларији економног одељења Суда
општинског, држаће се следеће јавне ус-
мене лицитације, за издавање под закуп
разних општинских земљишта и права која
су због недоласка лицитаната остала не
издата и то:

I. На дан 3. јануара 1900 год. **зем-
љиште испод војног сењака.** Кауција 120
динара.

II. На дан 4. јануара 1900 год. **право
наплате таксе за попашу на општинским
утринама.** Кауција 300 динара.

III. На дан 5. јануара 1900 год. **плац
у Сарајевској улици.** Кауција 20 динара.

IV. На дан 7. јануара 1900 год. **зем-
љиште „Стари сењак“.** Кауција 120 ди-
нара.

V. На дан 8. јануара 1900 год. **плац
код чесме Кнегиње Љубице.** Кауција 20
динара. и

VI. На дан 10. јануара 1900 год. **плац
у Кнез Милетиној улици, испод опште др-
жавне болнице.** Кауција 20 динара.

Све ове лицитације држаће се у одре-
ђене дане, од 2 до 5 сати после подне.

Ближи услови, по којима ће се ове
лицитације држати, могу се видети у кан-
целарији економног одељења Суда општин-
ског сваког радног дана, за време канце-
ларијско, а празником од 9 до 11 сати пре
подне.

Од стране Суда општине града Бео-
града, 29 децембра 1899 год. АБр. 9689
у Београду.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки
и Врачарски

1. Од собе и кухиње или мањег дућана
са собом — — — — — 0-25 д.
2. Од две или три собе са кухињом или
већег дућана са магазином — — — 0-70 д.
3. Од четири или више соба са кухи-
њом, од кафане са кухињом, од го-
стионице са кухињом без штале — 1-50 д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски

1. Од собе и кухиње или мањег дућана
са собом — — — — — 0-20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или
већег дућана са магазином — — — 0-60 д.
3. Од четири или више соба са кухи-
њом, од кафане са кухињом од го-
стионице са кухињом без штале — 1— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

Гроб за децу до десет година дин. 6 и дин одр-
жање свега дин. 7.—

Гроб за одрасле дин. 10 и 2 за одржање свега
дин. 12.—

Мала зидана гробница дин. 550 и 10 дин. одр-
жање свега дин. 560.—

Велика зидана гробница III реда дин. 983,52 и
15 дин. одржање свега дин. 998,52.

Велика зидана гробница II реда дин. 1084,32 и
15 дин. одржање свега дин. 1099,32.

Велика зидана гробница I реда дин. 2000 и 15
дин. одржање свега дин. 2015.—

Ова такса плаћа се за гробове мале и ве-
лике за 10 година, а за гробнице за 50 година.
Такса одржања плаћа се сваке године. Ко за
пет година узастопце ову таксу не плати губи
право на гроб, па био прост гроб или гробница.
Положена такса пропада у корист касе гробља,
а гроб или гробница припада општини.

Такса одржања плаћа се потпуно, ма се
гроб или гробница, у које било доба године, узео
у службеност.

II. Пражњење помијара и нужника:

- а) Од кубног метра — — — — — 6.— д.
- б) Од акова — — — — — 0.30 д.